N°. 100.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 16 DECEMBER.

NATIONALE MILITIE.

LIGTING VAN 1850.

OPROEPING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet hebbende dat volgens de bepalingen der Wetten op de Nationale Militie, met de werkzaamheden daartoe weder een aanvang zal moeten worden gemaakt.

Brengen ter kennis van allen dien zulks aangaat: Dat alle Jongelingen, welke geboren zijn in den jare 1831, onverschillig of zij al- dan niet redenen tot vrijstelling hebben, verpligt zijn, zich voor de Ligting van den jare 1850 te doen inschrijven ten Stadhuize alhier, in voege als volgt:

De bewoners van wijk A. WOENSDAG, den 2. Januarij 1850.
De bewoners van wijk B. DONDERDAG, den 3. Januarij 1850.
De bewoners van wijk C. VRIJDAG, den 4. Januarij 1850.
De bewoners van wijk D. ZATURDAG, den 5. Januarij 1850.

Iederen dag des voormiddags van *tien* tot *twaalf*, en des namiddags van *drie* tot *vijf* ure.

Terwijl Ouders, Voogden of Bloedverwanten verpligt zijn, in deze voor hunne Naastbestaanden of Pupillen, hetzij laatstgenoemden al- of niet tegenwoordig zijn, mitsgaders de Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen te behartigen, door het doen der bij de Wet gevorderde aangifte, en zijn dezelven daarvoor verantwoordelijk.

Zullende diegenen, welke zich op de hierboven vastgestelde dagen, of uiterlijk op *den 20. Januarij* 1850, niet hebben aangegeven, overeenkomstig Art. 8 der Wet van den 27. April 1820, worden verwezen in eene boete van niet minder dan *vijf Gulden*, en niet te boven gaande de som van *honderd Gulden*, of in geval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot zes weken. Terwijl zij, die zich vóór *den 28. Januarij* 1850, niet hebben laten inschrijven, volgens Art. 10 der evengemelde Wet, dadelijk zullen worden gearresteerd en naar de Hoofdplaats der Provincie overgebragt, ten einde aldaar voor den Gouverneur en twee Leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht; en, ingeval van niet ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, aan den Provincialen Kommandant ter inlijving worden overgegeven.

Vermanende Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, om de hierboven genoemde tijdsbepalingen exactelijk in het oog te houden, alsmede, dat zij hunnen *Naam* en *Voornaam* naauwkeurig en duidelijk opgeven, en op gelijke wijze de Namen en Voornamen hunner Ouders of Voogden; terwijl zij, die niet binnen deze Stad geboren zijn, derzelver GEBOORTE- of DOOPAKTE moeten medebrengen, hetwelk bij de Regeringen der Plaatsen waar zij geboren zijn, *gratis* verkrijgbaar is.

Wordende verder naar aanleiding van Art. 21 der Wet van den 8 Januarij 1817, mitsgaders van Art. 3 der Wet van den 27. April 1820, tevens ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat alle voor zich-zelve dienende Manschappen, die in den loop van het laatstvoorgaande jaar, hetzij door het overlijden van een Vader of wel Moeder Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke Separatie of Echtscheiding der Ouders, of door het overlijden van eenen Stiefvader of Stiefmoeder, of eindelijk ook door het overlijden van een of meer Broeders of Zusters, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen van Art. 91 en 94, hebben verkregen, en dienvolgens hun ontslag verlangen, zich jaarlijks *vóór den vijfden Januarij*, aan het Plaatselijk Bestuur, in geschrifte moeten adresseren, met overlegging van de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften bij de aangehaalde 91 en 94 Artikelen gestatueerd, zijnde de Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden van de belanghebbenden, evenzeer als de Manschappen-zelve, bevoegd om zoodanige aanvrage te doen.

Vermanende dienvolgens, diegenen, welke gedurende den loop van den jare 1849, zich in de gevallen, als hierboven omschreven mogten zien gebragt, om uiterlijk *vóór den vijfden Januarij* 1850, hunne reclamen aan Burgemeester en Wethouders, in geschrifte in te dienen, met overlegging van de noodige bewijzen; zijnde uitdrukkelijk bepaald dat alle aanvragen om ontslag uit de Dienst welke na gezegde tijdsbepaling worden ingediend, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde zijn, niet meer worden aangenomen.

Terwijl eindelijk, gelet op het 29ste Artikel der Wet op de Nationale Militie, van 8 Januarij 1817, houdende: dat de Nationale Militie zoo veel mogelijk zal worden genomen uit VRIJWILLIGERS, waartoe ingevolge Art. 31, zullen worden aangenomen alle Ingezetenen, welke op den 1. Januarij van ieder jaar, ongehuwd zijn, hun *Negentiende* jaar zijn ingetreden en hun dertigste nog niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche Armée of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij tot den onderdom van *vijf en dertig* jaren zullen worden toegelaten; — voorts moeten zij de lengte van een El, vijf honderd zeventig strepen (vijf Rijnlandsche voeten) en binnen deze Stad ten minste gedurende de laatste vijftien maanden gewoond hebben.

Alsmede gelet op het besluit van den Heere Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Noord-Brabant*, van den 17. Maart 1817, n°. 18, waarbij te kennen wordt gegeven, dat Zijne Majesteit bij besluit van den 6. Maart te voren litt. H, de Gratificatie van wege de Gemeente aan de Vrijwilligers, ingevolge Art. 32 der Wet van 8. Januarij 1817, toeteleggen, heeft bepaald op DERTIG GULDEN.

BIJ DEZE WORDEN OPGEROEPEN alle degenen, die de voorschreven vereischten bezitten, genegen mogten zijn als VRIJWILLIGERS bij de Nationale Militie te dienen, en hierdoor het Contingent dezer Stad zouden willen aanvullen of verminderen, om zich daartoe ter Secretarij dezer Stad aan te geven, alwaar het *Register van Vrijwillige Inschrijving* zal openliggen, van dato dezes tot en met de geheele maand Januarij des aanstaanden Jaars 1850, dagelijks, des voormiddags van 10 tot 12 ure, uitgenomen de Zon- en Feestdagen.

Wordende aan ieder Vrijwilliger toegesproken eene Premie van *Dertig Gulden*, van Stadswege te betalen, zoodra denzelve tot die dienst door den Militie-Raad zal zijn goedgekeurd.

BREDA, den 12. December 1849.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen request van *Antonie van Engelen*, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Broodbakkerij* in de huizinge staande op den Haagdijk, wijk C. N°. 119,

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31. Januarij 1824 (*Staatsblad n°.* 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatiën *de Commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door *Antonie van Engelen*, gedaan verzoek ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene *Broodbakkerij*, om, ingeval iemand zou vermeenen, zich daartegen te moeten verzetten, als dan zijne redenen van bezwaar, binnen veertien dagen na dato, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 13. December 1849.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den December.

In de wetgevende vergadering wordt thans beraadslaagd over het ontwerp van wet, tot herstel ter belasting op de dranken. De minister van finantien is in eene ontwikkeling getreden van de redenen, welke tot de aanbieding van dit wetsontwerp geleid hadden, en zette uiteen, dat het plan slechts was, de bedoelde belasting nog gedurende 1850 in stand te houden, tot dat men andere belastingen daarvoor in plaats zou kunnen stellen, vermits de schatkist de som, welke die belasting oplevert, niet kan missen. Bovendien is zij wettig, want zij treft iedereen en wordt niet van eerste levensbehoeften geheven. Van 68 departementale raden hebben 54 zich voor de instandhouding der bedoelde belasting verklaard. De heer *Antony Tourret* bestreed haar als onzedelijk; zulks is het denkbeeld der eeuw en alle vorige regeringen zijn gevallen, omdat zij de heerschende denkbeelden van hunnen tijd niet begrepen. Dit moet de tegenwoordige regering wel in het oog houden. Voorts is die belasting inconstitutioneel, want zij heft 174 millioen franken van een jaarlijksch bedrag van 400 millioen; en eindelijk hatelijk, want zij treft 35 millioen Franschen. Ten slotte had de heer *Depaze* het woord tot verdediging van het ontwerp.

De discussiën zijn heden voortgezet. Men twijfelt niet meer of het ontwerp zal aangenomen worden.

— Allerprachtigst is het feest geweest door den Prefect der Seine in het stadhuis ter eere van den President der Republiek gegeven. In de gewezen troonzaal, welke daarvoor luisterrijk was versierd, had een banket van 200 couverts plaats, aan hetwelk door den President een toast werd ingesteld op de stad Parijs en op het stedelijk bestuur.

— De Parijssche bladen deelen de volgende berigten uit Madrid van den 6den dezer mede:

«De Koningin is dezer dagen door eene ligte onpasselijkheid overvallen, van welke zij echter weder hersteld schijnt te zijn. Intusschen vreest men, dat eene hoop, waarmede men zich welligt te voorbarig gevleid had, wederom verijdeld is. Echter worden voortdurend de meeste voorzorgen voor de gezondheid van de Koningin genomen. Een kapittel der orde van *Karel III*, hetwelk onder voorzitting van Hare Majesteit gehouden moest worden, is uitgesteld.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56,25; 5 pCt. 91,50; Rom. L. 81½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den December.

Volgens ministeriële berigten uit Berlijn van den 4den dezer, was het vertrek naar Frankfort der Pruissische leden van de voorloopige centrale bonds-commissie, thans stellig op den 14den dezer bepaald.

Uit de mededeelingen des Prissischen Ministers van Finantiën is, tot veler verwondering, als strijdig met vroegere herhaalde verzekeringen, gebleken dat gedurende dit jaar twintig en een half millioen meer uitgegeven dan ontvangen is, welke som dus op de eene of andere wijze zou moeten gevonden worden, indien zij niet, volgens de bijgevoegde verzekering van genoemden Minister, door het overschot op de begrooting van 1850 gedekt wierd.

De ophanden zijnde verkiezingen voor den Duitschen Rijksdag hebben de vertegenwoordigers van het Groothertogdom Posen in de Pruissische Tweede Kamer aanleiding tot het vereenigd voorstel gegeven dat het Staatsministerie verzocht zal worden die verkiezingen in dat Groothertogdom niet te doen plaats hebben, naardien het, volgens hunne bewering, niet tot den Duitschen Bond behoort. De zaak is in handen der Commissie voor de Duitsche aangelegenheden gesteld.

De geruchten wegens bewegingen van Oostenrijksche troepen naar Saksen worden door Weener dagbladen stellig wedersproken. Het legerkorps in Boheme, dat, volgens die geruchten, derwaarts getrokken zou zijn, heeft de winterkwartieren in verschillende Boheemsche steden betrokken, en zal ongetwijfeld daar blijven.

— Men meldt den 21 November uit Konstantinopel: «Het Engelsch esquader onder den admiraal *Parker*, hetwelk den 13 dezer de Dardanellen was uitgezeild en koers naar Lemnos gezet had, heeft zich sedert naar de baai van Besica begeven, en ligt daar geankerd. Het Fransch esquader is in de golf van Smyrna bij Vurla gestationneerd. Op het stoomschip *Dragon*, dat des avonds van den 14den van hier afvoer, bevond zich de Engelsche gezant sir *Stratford Canning*, die in de bogt van Besica den Engelschen admiraal een bezoek bragt, en den 16den naar Konstantinopel terugkeerde. — De Porte heeft eenige dagen geleden de tijding der volkomene onderdrukking des opstands op Samos ontvangen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den December.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van Dingsdag is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van 7 ontwerpen van wet betreffende de heffing van provinciale belastingen voor 1850 van Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg. — Verzending naar de Afdeelingen.

De algemeene beraadslagingen over de begrootings-wetten worden voortgezet. Achtereenvolgens voeren de heeren *van Doorn, Hengst, Smit, de Man, Westerhoff, Borret, Groen van Prinsterer* en *Reinders* daarover het woord.

De heer *van Doorn* meent dat reeds nu belangrijke wijzigingen in de begrooting hadden behooren gemaakt te worden, zal bezwaarlijk zijne goedkeuring aan deze wetten kunnen schenken en zijne stem regelen naar de mededeelingen welke hij van de Regering hoopt te ontvangen. — De heer *Hengst* motiveert zijne goedkeurende stem en beschouwt de begrooting als eene credietwet. — De heer *Smit* komt tot de conclusie, dat zijn pligt medebrengt, al de begrootingswetten, met uitzondering welligt van de hoofdstukken III en X en eenige artikelen in andere hoofdstukken, aan te nemen, zonder dat hij daardoor wil geacht worden onvoorwaardelijk goed te keuren al wat daarin is bepaald. — De heer *de Man* ontwikkelt de redenen, waarom hij de begrooting als eene credietwet tot grondslag wil nemen. — De heer *Westerhoff* zal, ondanks zijne aanmerkingen en bezwaren, voor al de hoofdstukken der begrooting stemmen, een enkel welligt uitgezonderd. — De heer *Borret* zou ook aan eene credietwet de voorkeur hebben gegeven, hoezeer hij volkomen vertrouwen stelt in de tegenwoordige Raadslieden der Kroon. De spreker meent bij deze gelegenheid de aandacht der Regering te moeten vestigen op de verregaande partijdigheid, waarmede een groot deel ter bevolking (de Katholijken) wordt behandeld, en de achteruitstelling waaraan het is blootgesteld; hij wederlegt de bewering, dat de Katholijken te onbekwaam zijn, om hen in hooge of gewigtige betrekkingen te plaatsen, en komt tot het besluit, dat men de Katholijken uitsluit, niet omdat zij onbekwaam zijn, maar omdat zij Katholijken zijn.

De heer *Groen van Prinsterer* heeft in eene zeer uitgebreide rede zijne beschouwingen medegedeeld zoowel over het aanhangige budget, als bovenal over de verhouding van het Ministerie tot de Kamer en omgekeerd. Hij acht den minister *Thorbecke* meer progressief, den minister *Rosenthal* meer conservatief, beiden zouden elkanker bewaken. De positie is dus deze: men moet toezien, niet zorgeloos blijven; de positie is speculatief, men moet gewapend zijn. Den val van het vorig Bewind schrijft hij minder toe aan de aanvallen van buiten, ook vooral niet aan de rapporten der Kamer, maar hoofdzakelijk aan eigen onmagt. De spreker gelooft dat de tegenwoordige omstandigheden van dien aard zijn, dat het Ministerie behoort ondersteund te worden, daar waar het eenigzins mogelijk is.

De heer *Reinders*, ofschoon zich volstrekt niet kunnende vereenigen met het hooge cijfer der begrooting en sterk ijverende voor doortastende vereenvoudiging, zal, uit hoofde van den drang der omstandigheden, dit budget als credietwet aannemen.

— In de zitting van Woensdag is ingekomen een verzoekschrift van den Heer *C. van der Tuuk*, de voordragt behelzende van geldelijke maatregelen, en een adres van den Raad der stad Medemblik, tot behoud van het Instituut der marine.

Bij de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1850, heeft de heer *van Voorst* gewezen op de besparing van 17 tonnen gouds, welke de voordragt oplevert, en welke men, indien zij blijkt doeltreffend te zijn, als een nuttig werk van het afgetreden ministerie moet beschouwen.

De Heer *Engelen* heeft verklaard, dat hij voor zich liever eene credietwet had gewenscht voor 3, of 6 maanden, dan eene geheele begrooting, maar zich toch, daar de bewindslieden nu eenmaal dien weg hadden ingeslagen, daar geenszins tegen wilde verzetten.

De Heer *van der Linden* oordeelde, in de gegevene omstandigheden, de begrooting te moeten goedkeuren, zonder eene dergelijke goedkeuring als een votum van vertrouwen aan te merken.

De Heer *van Twist* heeft zich afgevraagd, of op de Regering welke de voorgestelde begrooting verlangt, het vereischte vertrouwen kan worden gesteld, en of die begrooting tot het voorgestelde bedrag kan worden verleend. Hij heeft erkend, dat de thans opgetreden Ministers nog geen tijd hebben gehad, om te toonen, dat zij hetgeen zij beloofd hebben, zullen nakomen. Hij heeft begrepen; dat men, door ook aan hen de middelen te ontzeggen, het bestuur onmogelijk zoude maken, en dat zulks, in het belang des Lands, niet wenschelijk zoude zijn.

De heer *de Lom de Berg* heeft den wensch geuit dat bij den overgang van effecten een matig regt moge geheven worden, waartoe, zijns inziens, niets anders noodig zou zijn dan *al* de Nederlandsche effecten *op naam* te doen stellen. Hierdoor zou, betoogde hij, de effectentenhouder den belangrijken waarborg erlangen dat, wanneer zijn papier verloren gaat of ontvreemd wordt, hij niettemin crediteur van den Staat blijft. Ook meent hij dat de effectenhandel bij den door hem voorgestelden maatregel niet lijden zou.

De heer *Lotsy* achtte zich verpligt een paar opmerkingen te maken. De eerste was dat hij niet kon inzien welke goede vruchten het Vaderland van dergelijke beschouwingen hebben kon als den vorigen dag door den heer *Groen van Prinsterer* in het midden waren gebragt. Hij achtte het eene groote dwaling de kracht van een Ministerie, dat men zegt te willen ondersteunen, van den aanvang af te verzwakken, door aan te toonen dat deszelfs leden te veel in gevoelen verschillen om op den duur zamen te kunnen werken.

Zijne tweede aanmerking betrof de klagte, door een lid uit Gelderland en een lid uit Limburg uit een gezet, betrekkelijk de achteruitstelling der Katholijken. Er behoorde in deze Kamer geene vraag te zijn van Katholijken of Protestanten. Men is daar staatsburger; maar hij meende te moeten vragen waartoe die klagten aangeheven worden? Er bestaat geene enkele reden om *dit* Ministerie ten opzigte van de gelijkstelling der belijders van verschillende Godsdiensten te wantrouwen.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* beantwoordde, na betoogd te hebben waarom hij de begrooting voor ditmaal zou aannemen, ofschoon hij dit niet gedaan zou hebben als de vorige Ministers aan het bewind waren gebleven, in het breede de gisteren door den heer *Groen* gehouden rede. Zij scheen hem strijdig met de beginselen van eerbied voor de heiligheid van het gezag, zoo dikwerf door dat lid ontwikkeld.

De heer *Luyben* ontwikkelde eenige bezwaren omtrent de begrooting, en ondersteunde daarop het door de heeren *Dommers* en *Borret* gesprokene, tot aanbeveling aan de Regering, dat zij eenmaal onzijdig worde in de begeving van ambten en bedieningen, en ophoude met de belijders van de eene godsdienstleer boven die der andere te begunstigen.

De heer *van Heemstra* protesteerde in zijne redevoering tegen de verdenking of beschuldiging, dat hij reactionair en een natuurlijk tegenstander van het tegenwoordig Gouvernement zijn zou. Men zal hem gezind vinden dit Ministerie te ondersteunen, en uit dien hoofde is hij ook voornemens deze begrooting voor het grootste deel aan te nemen.

De heer *Groen van Prinsterer* heeft zich verdedigd tegen de aanmerkingen van sommige sprekers op zijne rede van den vorigen dag, en verklaard dat zijne aansporing tot ondersteuning van het Ministerie opregt en ter goeder trouw was. Een tweede punt wenschte hij mede in een verzoenenden geest te behandelen, namelijk de ter sprake gebragte verongelijking der Katholijken, waarin hij een gevaarlijken twistappel ziet. Hij zeide niet veel op te hebben met het bijkans onuitvoerlijk denkbeeld van ponds-pondswijze verdeeling van ambten. En wat de tabellen en statistieken aangaat, waarop een spreker gewezen heeft, hij meent dat zij dikwijls onnaauwkeurig, dikwijls ook overdreven en onjuist zijn. Wederkeerig wil hij een feit aanhalen: in onze Koloniën zijn 800 Katholijken, die 8 van Staatswege bezoldigde geestelijken hebben, terwijl er op 60,000 Protestanten 18 geestelijken zijn. Hij wenschte voorts zich op een onpartijdig politiek standpunt te stellen, en wees de Katholijke leden op den specialen toestand, en dat het in geen land ter wereld mogelijk is zich van de vroegere historie af te scheiden. Hij waarschuwde tegen hartstogtelijke taal, waardoor anderen ook snaren zouden kunnen aanroeren, die een groot deel der bevolking zouden doen trillen en weerklank vinden daar buiten. «Het is waar, zeide hij, gij kunt eene groote kracht uitoefenen door u te voegen bij de ultraliberalen, maar zal het bewandelen van dien weg op den duur heil aanbrengen, en zou de tijdelijke overwinning niet een overgang kunnen zijn eener bestendige slavernij?» Ten slotte verklaarde hij zich altijd tegen onregtvaardige en onbillijke behandeling der Katholijken in Nederland te zullen verzetten.

De heer *Dommer van Poldersveldt* verklaarde nader den zin van het den vorigen dag door hem gesprokene, en voegde nu het toen met opzet weggelaten slot dier rede daarbij. Indien men niet regtvaardig is, niet aan de gestrengste eischen van billijkheid en regt voldoet, dan waarschuwde hij de Regering dat er oogenblikken zouden kunnen komen, waarin men, zoo als de vorige spreker gezegd heeft, op de krachten der Katholijken zou kunnen moeten staat maken, en dan zou men jeugdige mannen vinden, die met even zoo veel laconisme, als men de terugstelling heeft aangezien, met over elkander geslagen armen iedere gebeurtenis zouden afwachten welke de tijd mogt doen geboren worden. Wil men zich echter krachtigen steun verschaffen, dan geve men, zeide hij, het regt dat hij verlangde; geene voorregten, want die verlangde hij voor niemand.

De Voorzitter achtte het wenschelijk dat men in het algemeen bedaarde termen bezige, en zich van al te hevige uitdrukkingen onthoude.

— In de zitting van Donderdag zijn de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voortgezet. De heer *Borret* voert het eerst het woord, beantwoordt de rede van den heer *Groen van Prinsterer* en licht zijne bedoelingen en die der Katholijken nader toe; nooit was de bedoeling om in of buiten de Kamer te verbitteren, veel min te beleedigen; de Katholijken zijn en zullen altijd blijven opregte Nederlanders, aan wie de belangen van het Vaderland na ter harte gaan. Nadat de heer *van Nispen van Sevenaer* kortelijk het woord heeft gevoerd, prijst de heer *Bachiene* verzoening aan. Alsnu doet de heer *Fokker* eene motie van orde om de discussiën te sluiten, doch met 48 tegen 13 stemmen wordt tot voortzetting der beraadslagingen besloten.

De heer *Groen van Prinsterer* spreekt daarop in eene conciliatoiren geest en zin. De heer *van Hoëvell* geeft eenige inlichtingen nopens de Christelijke bevolking op Java.

Vervolgens hebben de Ministers van Finantiën, van Binnenlandsche Zaken en van Justitie het woord gevoerd. De eerste begon met te spreken over de gemaakte aanmerkingen betrekkelijk de uitsluiting der Roomsch-Katholijken van de bekleeding van posten en bedieningen; hij kon verklaren, dat hij volstrekt op geene godsdienstige gezindheid let, wanneer het de bekleeding van ambten of bedieningen aangaat, en hij meent daarvan menig bewijs te hebben geleverd. Daarop ging de Minister over tot de behandeling der aanmerkingen van meer finantiëlen aard. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft in zijne rede den heer *Groen van Prinsterer* beantwoord, en ontkend, dat, zoo als een ander redenaar gezegd had, het Ministerie een slag zou zijn toegebragt; hij althans heeft dien slag niet gevoeld; ook de qualificatie van tentoonstelling kon hij niet beamen; want als hij in de stekelige beleefdheid van dat geëerde lid iets zag, dan was het meer vertoon dan tentoonstelling, meer aardigheid en woordspeling dan aanval. Ook zeide de Minister, in antwoord op een gezegde van den heer *Donker Curtius*, dat niet hij den heer *Donker*, maar dat deze hem gezocht had. Ten slotte roerde hij ook nog de questie nopens de achteruitstelling der Katholijken aan; hem is het uiten der bezwaren daarover aangenaam geweest, maar de loop, dien de discussie genomen heeft, niet. Wat zijn departement betreft, kan de Minister de verzekering geven, dat hij in allen deele regtvaardig te werk gaat; dat het zijne zucht en bedoeling is om alle nationale elementen te vereenigen; om te vernietigen alle tegenstelling tusschen Katholijken en Protestanten, want daar, waar allen gevorderd worden tot buitengewone inspanning, daar bestaat te meer behoefte aan innige vereeniging. — De Minister van Justitie spreekt over eenige punten zijn departement betreffende, en ook over de rede van den heer *Groen*, die met verfijnde en zoetvloeijende stekelachtigheid het Ministerie zou hebben aangegrepen in den eigen oogenblik, dat hij voorop stelde, dat het op ondersteuning en welwillendheid aanspraak had.

— In de avondzitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag is de algemeene beraadslaging over de begrootingswetten voor het jaar 1850 ten einde gebragt en is de Vergadering vervolgens overgegaan tot de behandeling der afzonderlijke hoofdstukken.

Het Iste hoofdstuk der begrooting (Huis des Konings) is zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

Van het IIde hoofdstuk (Hooge Collegiën van Staat) zijn de vier eerste eerste artikelen onveranderd aangenomen en is vervolgens tusschen de artikelen 4 en 5 een nieuw artikel ingevoegd, aldus luidende: „Tractementen van de snelschrijvers en kosten van correctie en expeditie *f* 12,000." Ten gevolge van deze bijvoeging zal het totale cijfer der 1ste afdeeling van hoofdstuk II en van dat hoofdstuk zelf veranderd worden, terwijl de voorsteller dezer bijvoeging te kennen gaf, in verband daarmede later eene wijziging van hoofdstuk V te zullen voordragen. Art. 5 is mede onveranderd aangenomen met 34 tegen 13 stemmen.

In de zitting dier Kamer van gisteren morgen zijn de beraadslagingen over het IIde hoofdstuk der begrooting voortgezet en is hetzelve, nadat de bijzondere artikelen verder onveranderd waren goedgekeurd, ten slotte met 60 tegen ééne stem, die van den heer *de Moraaz*, aangenomen. Daarna hebben de algemeene beraadslagingen over het IIIde hoofdstuk (Buitenlandsche Zaken) plaats gehad. Heden avond ten half acht ure zal de Vergadering overgaan tot de behandeling der afzonderlijke artikelen van dat hoofdstuk.

— Bij besluit van den 11den December 1849, nº. 44, heeft Zijne Majesteit de Koning goedgevonden:

1º. aan de tot de tweede en derde Balische expeditien (1848 en 1849) behoord hebbende militairen en schepelingen van de land- en zeemagt, in het algemeen, Hoogstdeszelfs tevredenheid te betuigen over hunnen bij die gelegenheden betoonden moed en volharding, met bepaling, dat daarvan bij afzonderlijke dagorders, zoo in *Indie* als in *Nederland*, melding zal worden gemaakt;

2º. te bepalen, dat het vaandel van het 7de bataillon infanterie in Oost-Indie zal worden versierd met het teeken der Militaire Willemsorde, ter zake van de bijzondere uitmuntende diensten, door dat bataillon bewezen bij het omtrekken en attaqueren der versterkingen van *Djaga Raga*, op den 15den en 16den April 1849, en dat hiervan almede bij afzonderlijke dagorders, zoo in *Indie* als in *Nederland*, zal worden kennis gegeven;

3º. tot *ridders van de Militaire Willems-orde derde klasse*, te benoemen;

a. *bij de zeemagt:* den ridder vierde klasse J. F. D. Bouricius, kapitein ter zee, met gelijktijdige benoeming van denzelve tot buitengewoon adjudant van Zijne Majesteit.

b. *bij de landmagt:* de ridders vierde klasse: A. H. W. baron de Kock, luitenant-kolonel der infanterie, sedert eervol ontslagen, en thans resident van Djokjokarta; C. A. de Brauw, luitenant-kolonel der infanterie, met gelijktijdige benoeming van denzelve tot buitengewoon adjudant van Zijne Majesteit, speciaal als eene eervolle onderscheiding ter zake van zijn uitmuntend gedrag als aanvoerder der kolonne, welke het hierboven sub 2º. vermelde wapenfeit heeft volvoerd; T. Poland, luitenant-kolonel der infanterie, A. Meis, luitenant-kolonel der artillerie; J. Vertholen, majoor der artillerie, adjudant van den gouverneur-generaal over Nederlandsch Indie, F. J. Sorg, majoor der infanterie, W. A. Kuijck, majoor der artillerie, S. von Stampa, ritmeester der kavallerie, en E. C. F. Happé, kapitein der infanterie;

4º. tot *ridders der Militaire Willems-orde vierde klasse*, te benoemen:

a. *bij de zeemagt:* de luitenants ter zee 1ste klasse: J. May, J. C. Baak, C. P. de Brauw;

den kapitein der mariniers L. E. Ernst genaamd van Sievert;

de luitenants ter zee 2de klasse: F. A. A. Gregory, adjudant bij den vice-admiraal, bevelhebber van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie, F. R. Toewater, jhr. W. H. de Jonge, J. O. H. Arntzenius, A. J. van de Poll;

den 1sten luitenant der mariniers L. J. A. baron Quarles de Quarles;

den sergeant der mariniers J. E. Broek, en

den matroos 3de klasse J. van Markenstein;

b. *bij de landmagt:* de luitenants-kolonel der infanterie: A. H. Helbach, en B. F. J. H. Le Bron de Vexela;

den luitenant-kolonel der hulptroepen van Madura, Pangerang Adi Negoro;

den dirigerenden officier van gezondheid 1ste klasse G. Wassink, onder goedkeuring tevens van diens buitengewone bevordering tot dien rang door den Gouverneur-Generaal;

de majoors der infanterie: C. de Vos, H. G. Boon, J. M. Hemmest,

den majoor bij de genie en sappeurs E. G. C. Steinmetz;

de kapiteins der infanterie: H. C. Staring, P. J. Nack, J. W. Macdonald, jhr. V. M. de Brauw, J. F. Sorg, F. T. Engelenburg, G. J. Poelman, C. H. Boon van Ostade, J. C. A. H. Hachez, A. A. J. G. van Hamel, H. D. van Wely, H. Crena, J. C. J. Smits, B. T. Reiger;

de kapiteins der artillerie: jhr. T. van Capellen, adjudant van den Gouverneur-Generaal, R. J. Kellerman, T. J. van Maanen;

den officier van gezondheid 1ste klasse C. W. R. Voigt;

de 1ste luitenants-adjudant der infanterie: W. A. C. Ardesch, G. P. de Nève, A. A. IJske, L. J. W. van Rouveroy;

de 1ste luitenants der infanterie: L. Rijsendaal, C. F. J. Kern, J. R. Penning Nieuwland, M. H. Diekmann, G. Willemsen, A. A. K. Camauer, J. F. Schoemaker, J. A. Daniels, H. Raat, J. H. Haan, M. W. de Val, A. C. van Rijn van Alkemade;

de 1ste luitenants bij de genie en sappeurs: E. A. Hartink, L. H. Deeleman;

de 1ste luitenants der artillerie: J. F. Krämer, P. H. Koster;

de officieren van gezondheid 2de klasse: T. van der Veer, J. H. Scholten;

den 2den luitenant-adjudant der infanterie G. J. Eschauzier;

den 2den luitenant-adjudant der artillerie J. Seelig;

de 2de luitenants der infanterie: F. Luykx, F. G. Steck, A. A. G. Frappier, F. G. Hoffmann, H. von Ziwet, A. C. Hardenberg, G. S. J. J. D. Bijl de Vroe, M. Baaij, H. J. Daniels, W. E. F. van Heemskerck, H. A. Termijtelen, J. W. König, J. H. H. A. Racke, L. F. Donleben, R. A. J. van der Schrieck, jhr. J. L. E. Bourcourd;

den 2den luitenant bij de genie en sappeurs A. W. Egter van Wissekerke;

de 2de luitenants der artillerie: J. C. E. de Mol van Otterloo, D. P. de Haan, B. J. Eekhout;

den adjudant-onderofficier der infanterie, vaandeldrager, J. van Horsen;

de adjudanten-onderofficier der infanterie: J. C. Stoltenbach, A. N. Hopp, K. W. J. van Heemskerck, B. J. van Bosstraeten, A. J. Aberson;

de sergeanten-majoor der infanterie: K. van der Heijden, L. H. Krieger, J. H. C. Rensche;

de sergeanten der infanterie: N. van der Kolk, F. Muller, J. F. F. J. Pistor, J. F. Mohrmann, A. K. van Eekeren, J. van Meggelen, H. A. Bosman, J. S. Soep;

de sergeanten der artillerie: J. P. Hubertus, J. de Leeuw;

den sergeant der sappeurs J. Hille;

den fourrier der infanterie D. Akkermans;

de korporaals der infanterie: N. Busser, J. Voortman, J. H. Zenssing, J. Markesteijn, H. F. W. Recker;

den korporaal der sappeurs L. Oudhof;

de korporaals der artillerie: A. Mulder, J. G. Rossbach, H. Femer, J. H. Koelman;

de kanonniers der 1ste klasse: J. T. van der Staak, P. Verkeste, H. J. Beltman;

de kanonniers der 2de klasse: J. Kok, C. Brons, P. Gelderblom;

en de flankeurs der infanterie: F. R. Freudenberg, H. J. Westerveld, W. L. Buchel, C. van Arendonk, M. M. Themer, H. Riethof, L. Attema, C. Polderdijk;

5º. tot *ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw* te benoemen:

a. *bij de zeemagt:* den officier van gezondheid der 1ste klasse J. W. Kelk;

de officieren van gezondheid der 2de klasse: A. Syrier, W. Peterse;

den officier van administratie der 1ste klasse J. Jeekel;

b. *bij de landmagt:* den kolonel der infanterie, thans civiel en militair gouverneur van Sumatra's Westkust, J. van Swieten;

de officieren van gezondheid 1ste klasse: P. Bleeker, C. J. Serlé;

de officieren van gezondheid der 2de klasse: K. L. Meijer, C. Loeffler;

den adjunct-intendant der militaire administratie M. van Weddingen;

en den politischen agent van het Nederlandsch Gouvernement op Bali, G. M. Lange;

6º. te bepalen, dat, afgescheiden van de tevredenheidsbetuiging, hierboven bedoeld sub 1º., bij afzonderlijke dagorders, zoo in *Indie* als in *Nederland* EERVOL zullen worden vermeld een aantal officieren, onder-officieren en verdere manschappen.

— Bij besluit van den 11den December 1849, nº. 45, heeft de Koning, ten vervolge op Hoogstdeszelfs besluiten van den 10den Mei te voren, genomen ter gelegenheid van Z. M. plegtige inhuldiging, de volgende

koloniale officieren, ambtenaren en andere personen benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, te weten:

a. *in Nederlandsch Oost-Indie:* J. H. Albrecht, luitenant-kolonel der infanterie, adjoint bij den generalen staf; jhr. mr. H. van Alphen, referendaris bij het departement van Koloniën met verlof op Java; T. Ament, resident van Cheribon; H. P. Barkmeijer, boekhouder bij de generale directie van finantiën; S. Bennett, hoofd-ingenieur van het stoomwezen, thans in Nederland; mr. W. C. E. baron de Geer, resident te Soerakarta; W. J. van de Graaff, directeur der middelen en domeinen; J. Heijn, luitenant-kolonel der kavallerie; J. J. Perié, kolonel kommandant der in de voormalige 1ste militaire afdeeling op Java gestationneerde troepen; P. van Rees, resident van Batavia; A. H. Rijkschroeff, adsistent-resident, tevens secretaris te Amboina; S. D. Schiff, directeur der cultures; Is. Schill, gepensionneerd hoofd-ambtenaar te Batavia; K. P. Schimpf, majoor der infanterie, waarnemend sous-chef van den generalen staf; jhr. J. G. O. S. von Schmidt auf Altenstadt, resident van Bagelen; J. C. F. Schwarz. onder-intendant der 1ste klasse, waarnemend hoofd-intendant der militaire administratie; P. B. J. de Veer, president der Algemeene Rekenkamer, tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van directeur-generaal van finantiën; J. W. B. Wardenaar, gepensionneerd ambtenaar te Soerabaija; en mr. J. O. Wijnmalen, vice-president van het hoog geregtshof.

b. *in de Nederlandsche West-Indische bezittingen:* A. van Meerten, griffier van het geregtshof van Suriname; J. Helb, koloniaal ontvanger en betaalmeester majoor-kommandant van de schutterij te Paramaribo; V. W. de Villeneuve, majoor bij het bataillon jagers nº. 27, kommandant van het garnizoen te Suriname; H. Kamerling, honorifiek lid van den kolonialen raad, oud-commissaris van de West-Indische Bank; mr. A. Kikkert Schotborgh, lid van het geregtshof te Suriname; H. Kikkert, administrateur van finantiën te Curaçao; mr. H. W. de Quartel, procureur des Konings, tevens belast met het commissariaat van politie te Curaçao; en E. J. Slengarde, 1ste luitenant, adjudant bij den gouverneur van Curaçao, inspecteur van 's Rijks etablissementen van cultuur aldaar.

Bij besluit van 11 December 1849, nº. 46, heeft Zijne Majesteit de Koning tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den officier van gezondheid bij de militaire geneeskundige dienst in Nederlandsch Indie F. Engelken, en zulks ter zake van zijn gehouden gedrag bij het gebeurde op den 3den Maart 1849 te Tebing Tingie, in het Palembangsche.

Bij besluit van 11 December 1849, nº. 47, heeft Zijne Majesteit de Koning tot ridders van de orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de officieren van gezondheid bij de militaire geneeskundige dienst in Nederlandsch Indie: F. A. Rothe, O. G. J. Mohnike en J. P. Kocken; en zulks ter zake van den buitengewonen ijver, door hen aan den dag gelegd bij gelegenheid der op Java geheerscht hebbende epidemie.

Bij besluit van den 11den December 1849, nº. 48, heeft Zijne Majesteit de Koning tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd: den kapitein der koninklijke Zweedsche artillerie H. E. von Norman en den luitenant bij hetzelfde wapen C. Fries.

Bij besluit van 12 December 1849, nº. 39, heeft Z. M. den Koning aan den gepensionneerden majoor van het bataillon jagers nº. 27, R. H. Esser, laatstelijk gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, verleend den rang van luitenant-kolonel, zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, met vergunning om in dien rang de activiteits-uniform te dragen.

— Bij Zijner Majesteis besluit van den 8sten December 1849, nº. 94, is tot notaris benoemd te Terheijden, arrondissement Breda, *J. J. H. Hoeben*, kandidaat notaris te Ravenstein.

— Bij besluit van den 10den December jl., nº. 64, heeft Zijne Majesteit ter vervanging van wijlen den heer *W. H. Smelt*, tot onderwijzer in de handteekenkunde aan de Koninklijke Akademie te Delft, benoemd den heer *P. T. van Wijngaerdt*, kunstschilder te 's Gravenhage.

— Bij 's Konings besluit van den 6den dezer, nº. 53, is de kapitein ter zee *C. Roest*, inspecteur van 's Rijks stoomvaartdienst, met den laatsten dezer maand, op zijn verzoek, onder dankbetuiging voor zijne aan den Lande bewezene diensten, eervol uit het korps zee-officieren en uit zijne voormelde betrekking ontslagen, met verleening van het aan zijnen rang verbonden pensioen en toekenning van den titulairen rang van schout-bij-nacht, en onder vergunning om de activiteits-uniform der zee-officieren te mogen blijven dragen; zijnde bij dat besluit tevens aan hem verleend de titel van van Raad-adviseur voor de zaken der stoomvaartdienst, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

Bij bovengemeld besluit is ook de kapitein ter zee *W. J. Schuler*, kommanderende de korvet *Nehalennia* in Oost-Indië, eervol uit het korps zee-officieren ontslagen, onder genot van pensioen.

— De herstemming te Leiden, tusschen de twee candidaten voor het lidmaadschap der Tweede Kamer, die de meeste stemmen verworven hebben, de heeren Mr. *J. M. de Kempenaer* en *J. A. de Fremery*, is bepaald op gisteren, den 14 dezer.

— In het kiesdistrict Arnhem zal de herstemming over de heeren *van Dam van Isselt* en *Boissevain* plaats hebben op den 18 dezer in de onderkiesdistricten, en op den 20 in het hoofd-kiesdistrict. De opening der bussen en het opnemen der stemmen is bepaald op den 21 dezer.

— Van het eiland Malta wordt berigt: «Het stoomschip *Willem I*, aan boord hebbende H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden en Hoogstderzelver gevolg, is 15 November jl. alhier te la Valette geankerd. De stoomboot [illegible], [illegible] weder ingescheept had, na ongeveer negen weken op Sicilie vertoefd te hebben. H. K. H. die gedurende eenigen tijd ongesteld was geweest, is geheel hersteld. Het stoomschip zal binnen eenige dagen naar Nederland terugkeeren, terwijl H. K. H. en gevolg den 27 November met den Franschen *Steamer*, zullen vertrekken naar Alexandrië. Van daar zal denkelijk een uitstap gedaan worden naar *Cairo*, om daarna onmiddelijk koers te zetten naar Jaffa. H. K. H. heeft het voornemen het geboorte-feest van den Zaligmaker te Bethlehem te vieren. Het heerlijkste weder begunstigt thans de reizigers. Na eenige dagen regen is de lucht weder onbewolkt en warm. De oranjes staan in vollen bloei, terwijl van dezelfde boomen rijpe vruchten geplukt worden, anderen groen zijnde zich in het midden van hunnen wasdom bevinden. Met de meeste onderscheiding wordt, gelijk elders, ook hier het reisgezelschap bejegend.»

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 9 Dec. tot en met 15 Dec. 1849. 1 mann. 4 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 9 Dec. tot en met 15 Dec. 1849. 3 mann. 2 vrouwel. geslacht

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 15. DECEMBER 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe Jarige	van *f*	7,20	tot *f*	8,20.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	7,30	» »	7,50.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	4,00	» »	4,30.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	4,25	» »	4,50.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	4,30.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	3,90.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,23\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Een dito pond Boter			»	0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	1,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50

TWEE HONDERD NEGENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13e Trekking. Nº. 14,962, *f* 50,000.
14e —— Nº. 16048, *f* 2500; Nº. 2024, *f* 1500; Nºs. 17427, 5106, 10308, 17319 ieder *f* 1000.
15e —— Nº. 13722 *f* 25000.
16e —— Nº. 4042 *f* 1000 en Pr. 30000; Nº. 1404, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *December*) werden genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{1}{2}$; 3 pCt. $64\frac{1}{4}$; 4 pCt. 84, $83\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Spanje Ardoins $13\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; dito van 510 p. st. $13\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$; dito Coupon $8\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; 3 pCt. Binnenl. $29\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $47\frac{5}{16}$, $\frac{5}{16}$; Portugezen te Londen 4 pCt. $36\frac{15}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Oude Russen 105; dito 4 pCt. $85\frac{1}{4}$; Id. bij *Stieglitz* $83\frac{5}{8}$; Metalliek 5 pCt. $82\frac{1}{4}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $43\frac{1}{16}$; Brazilianen $88\frac{3}{4}$; Mexiko 5 pCt. $26\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Venuzuela $29\frac{1}{8}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $53\frac{3}{4}$, $\frac{3}{4}$ $\frac{9}{16}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.